

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 42/2016)

София, 26 октомври 2016 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 20.10.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Цени	9
4.1	Зърнени и маслодайни култури	9
4.2	Плодове и зеленчуци.....	10
	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области	12

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 20.10.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

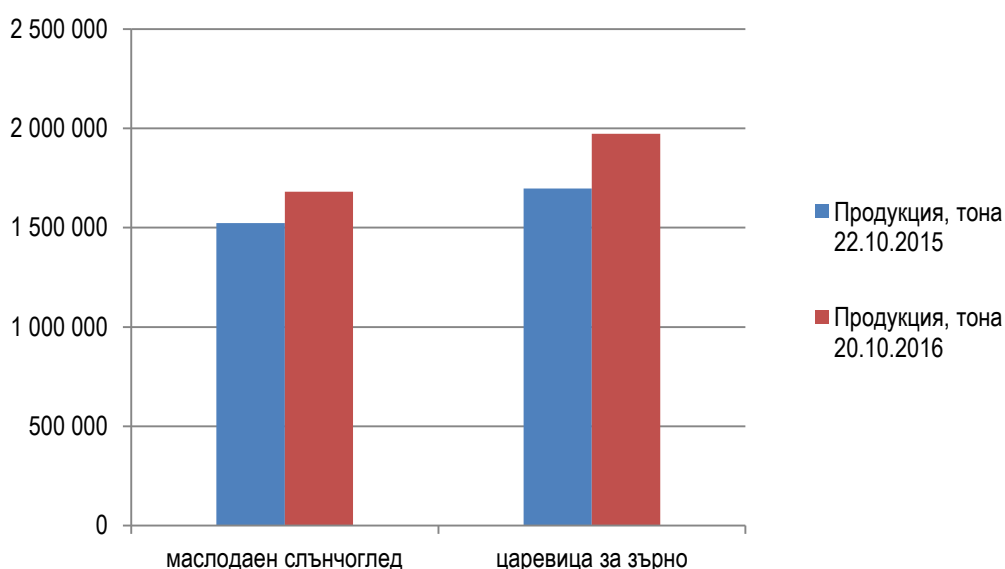
По оперативни данни, към 20.10.2016 г. са реколтирани 99% от площите с маслодаен слънчоглед и 88% от площите с царевица за зърно, при съответно 94,7% и 75,2% по същото време на 2015 г. Към този момент са прибрани 1 680,6 хил. тона маслодаен слънчоглед и 1 973,1 хил. тона царевица за зърно, което е съответно с 10,4% и 16,3% повече в сравнение с продукцията, отчетена година по-рано. При слънчогледа засега се наблюдава леко повишение на средния добив спрямо реколта `2015, а при царевичата - относително запазване.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 20.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	20.10.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 606 470	7 507 410	99,0%	1 680 637	224	0,3%	4,5%	10,4%	5,7%
царевица за зърно	4 227 504	3 710 468	88,0%	1 973 117	532	-0,4%	16,1%	16,3%	0,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 20.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

По оперативните данни, към 20.10.2016 г. продукцията от домати и дини е съответно с 2% и 15,9% по-висока на годишна база, докато тази от пипер, картофи и пълеша намалява с между 4,2% и 8,5%.

Към този момент при повечето основни пролетници - зеленчукови култури, се отчита повишение на средния добив спрямо реколта `2015 - по-слабо при домати и пипера (съответно с 1,7% и 4,9%) и по-чувствително при дините (с 16,2%) и пълешите (с 18,7%). При картофите на този етап се наблюдава малко по-нисък среден добив (с 1,5%).

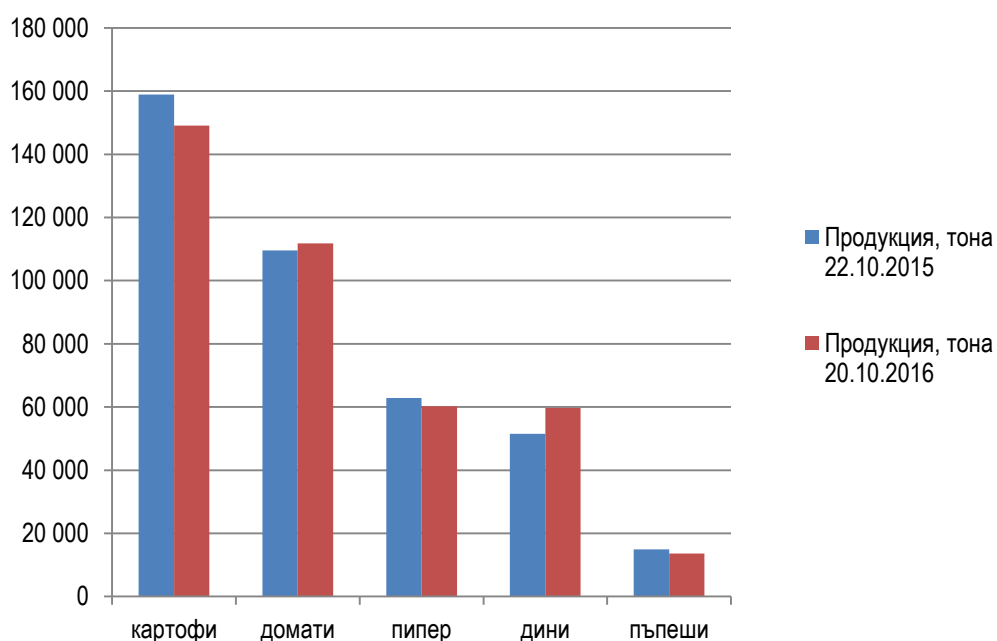
Реколта от пролетници към 20.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	20.10.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	120 621	111 535	149 036	1 336	-2,9%	-4,8%	-6,2%	-1,5%
домати	44 721	42 345	111 823	2 641	-3,6%	0,3%	2,0%	1,7%
пипер	39 103	38 358	60 229	1 570	-11,9%	-8,7%	-4,2%	4,9%
дини	30 493	29 680	59 742	2 013	2,4%	-0,2%	15,9%	16,2%
пълеша	13 418	12 863	13 635	1 060	-20,0%	-22,9%	-8,5%	18,7%
фасул	34 118	32 813	4 596	140	9,4%	8,7%	14,0%	4,5%
градински грах	19 123	17 153	6 510	380	30,7%	26,4%	24,8%	-1,0%
леща	19 402	19 402	2 527	130	19,0%	19,0%	18,0%	-0,8%
соя	145 258	143 124	18 460	129	-48,8%	-43,6%	-43,0%	0,8%
ориз	100 376	30 120	18 312	608	-10,3%	-25,2%	-40,2%	-20,0%
овес	107 717	97 717	21 536	220	-17,3%	-18,8%	-15,9%	3,3%
сорго	28 981	20 254	4 696	232	-31,1%	-41,0%	-47,2%	-10,4%
шарен слънчоглед	79 222	60 515	11 144	184	-31,7%	-31,8%	-14,9%	24,3%
царевица силажна	168 275	164 739	371 899	2 258	-9,5%	-5,1%	17,0%	23,3%
пролетен ечемик	30 976	30 871	9 132	296	-66,7%	-64,3%	-63,9%	1,4%
фуражен грах	105 569	104 453	40 455	387	29,7%	35,3%	26,8%	-6,3%
захарно цвекло	883	*	*	*	4104,8%	-	-	-
памук	35 573	14 688	1 429	97	96,8%	2960,0%	3472,5%	15,5%
лен	900	825	61	74	-12,2%	-19,5%	-24,7%	-6,3%
тютюн ориент.	48 915	44 908	6 056	135	-31,9%	-37,4%	-35,9%	2,3%
тютюн Бърлей	6 110	5 468	800	146	-39,5%	-45,8%	-70,0%	-44,7%
тютюн Вирджиния	36 578	33 060	4 938	149	-18,3%	-21,3%	-20,1%	1,4%

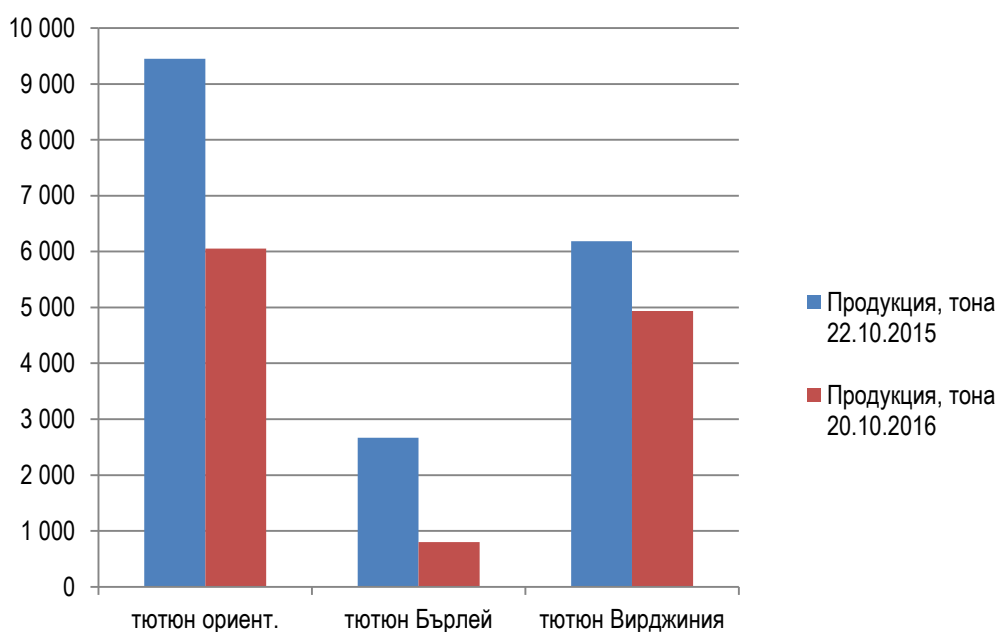
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 20.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

Производството от основни сортове тютюн към 20.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативни данни, към 20.10.2016 г. производството на ягоди, праскови, сливи, малини, вишни, ябълки, круши и череша е с между 1,8% (ягоди) и 22% (череша) по-ниско спрямо отчетеното година по-рано. Сред основните наблюдавани овощни култури, единствено при кайсиите е налице ръст на продукцията на годишна база – с 5,5%.

На този етап продукцията от десертни и винени лозя е съответно с 15,5% и 24,2% под нивата отпреди една година, в резултат от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Отчетената продукция от лавандула и маслодайна роза нараства съответно с 4,2% и 44,5% на годишна база.

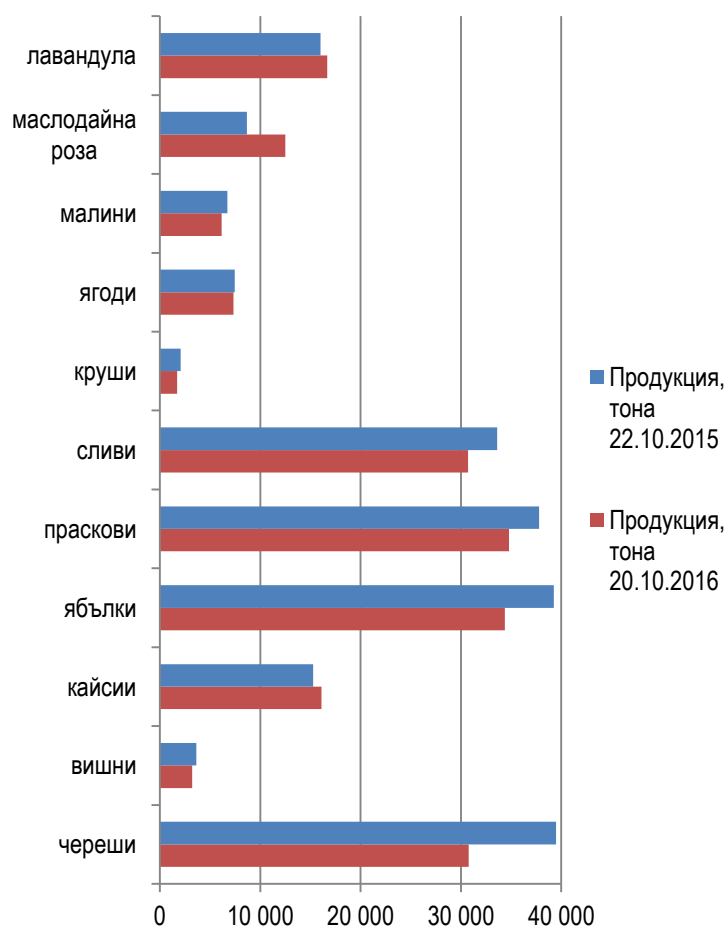
Засега най-значително увеличение на средния добив спрямо реколта `2015 се наблюдава при маслодайната роза (с 44,9%), а намаление - при черешите (с 19,7%).

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 20.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

	20.10.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 712	72 833	30 794	423	2,2%	-2,8%	-22,0%	-19,7%
вишни	13 684	11 225	3 213	286	3,4%	-2,8%	-11,8%	-9,5%
кайсии	28 418	26 606	16 122	606	2,4%	1,6%	5,5%	3,8%
ябълки	48 882	39 312	34 394	875	0,6%	-2,5%	-12,4%	-10,2%
праскови	42 470	42 229	34 784	824	-1,4%	-1,7%	-8,0%	-6,4%
сливи	62 011	58 372	30 702	526	-3,7%	-3,5%	-8,6%	-5,4%
круши	4 321	3 554	1 729	487	-3,8%	0,2%	-17,1%	-17,2%
ягоди	10 256	10 055	7 327	729	-5,1%	-5,7%	-1,8%	4,1%
малини	17 452	15 922	6 144	386	17,5%	10,8%	-8,6%	-17,5%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	52 077	16 695	321	5,8%	5,2%	4,2%	-0,9%
лозя винени	510 377	439 140	230 627	525	-4,9%	-11,3%	-24,2%	-14,6%
лозя десертни	49 865	46 139	24 853	539	-2,2%	-6,8%	-15,5%	-9,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

**Производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 20.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 20.10.2016 г. е извършена предсеитбена подготовка на 10 119 896 дка, а дълбока оран – на 4 135 142 дка, при съответно 9 780 038 дка и 4 394 114 дка година по-рано.

Сеитбата на пшеница се движи със сходен на миналогодишния темп, като към този момент са засети с 0,5% повече площи. Засяването на площите с маслодайна рапица, тритикале, ечемик и ръж изостава с между 2,2% и 36,3% в сравнение с отчетеното по същото време на 2015 г.

**Засети площи с есенници към 20.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г., дка**

Култура	22.10.2015	20.10.2016	Изменение, %
пшеница	5 486 577	5 512 863	0,5%
ечемик	927 984	694 710	-25,1%
маслодайна рапица	1 506 914	1 474 197	-2,2%
ръж	27 247	17 350	-36,3%
тритикале	50 892	46 447	-8,7%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 17.10. – 23.10.2016 г. през Пристанище Варна¹ са изнесени 33 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общият износ на пшеница през порта от началото на пазарната 2016/17 година до момента нараства с 9,2% на годишна база, до 847,4 хил. тона, а този на рапица – близо три пъти, до 193,2 хил. тона. Същевременно, износът на ечемик е с 93,4% под миналогодишния.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07. – 23.10.2015	04.07. – 23.10.2016	Изменение
пшеница	775 885	847 350	9,2%
ечемик	91 846	6 035	-93,4%
рапица	64 580	193 215	199,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2016/17 година през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 2,4 хил. тона пшеница, а износ на ечемик и рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През последната седмица на Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общо за периода 01.09. – 23.10.2016 г., износът на царевица през порта изостава с 65% на годишна база, докато този на слънчоглед бележи ръст от 87,5%.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09. – 23.10.2015	01.09. – 23.10.2016	Изменение
царевица	152 515	53 432	-65,0%
слънчоглед	27 473	51 509	87,5%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2016, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през август 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 23.10.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2016, ще бъде направена към средата на м. ноември 2016 г., след публикуване на данните от Националния статистически институт.

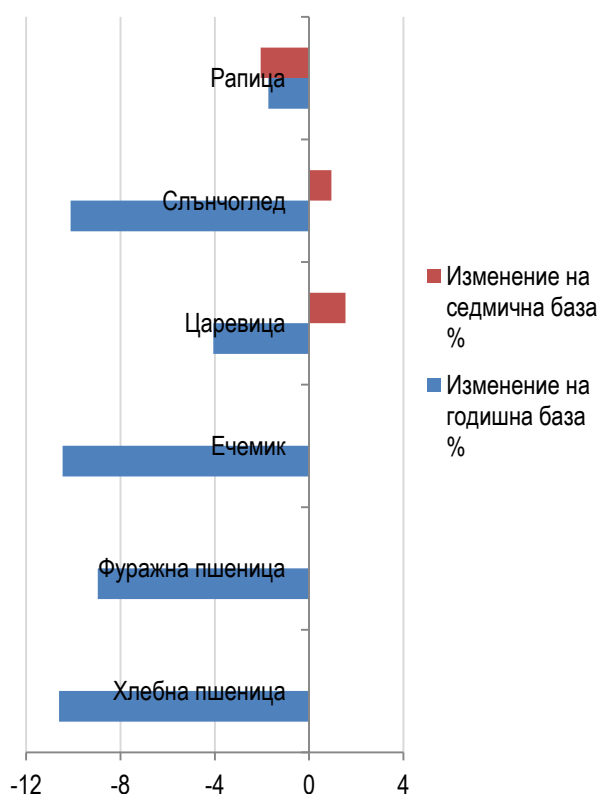
4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 19.10.2016 г. средните изкупни цени на слънчоглед и царевица отбелязват леко повишение на седмична база, съответно с 1% и 1,5%, докато при рапицата е налице поевтиняване с 2,1%. Средните изкупни цени на пшеница (хлебна и фуражна) и ечемик се задържат на нивата от предходната седмица.

Изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е в границите от 1,7% до 10,6%, като е по-слабо изразено при рапицата и царевицата и по-съществено при пшеницата, ечемика и слънчогледа.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 19.10.2016 г.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 19.10.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	21.10.2015	12.10.2016	19.10.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	283	253	253	-10,6	0,0
Фуражна пшеница	268	244	244	-9,0	0,0
Ечемик	268	240	240	-10,4	0,0
Царевица	271	260	264	-4,1	1,5
Слънчоглед	702	631	637	-10,1	1,0
Рапица	692	680	666	-1,7	-2,1

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 21.10.2016 г. средните цени на едро на ябълки, зелен пипер и десертно грозде са с между 1,1% и 17,8% над нивата от предходната седмица, докато тази на оранжерийните домати се понижава с 6,1%. Средната цена на едро на картофи остава без промяна.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., оранжерийните домати, ябълките и зеления пипер поевтиняват с между 1,3% и 7,5% на едро. Същевременно, картофите и гроздето поскъпват съответно с 5,3% и 8,2%.

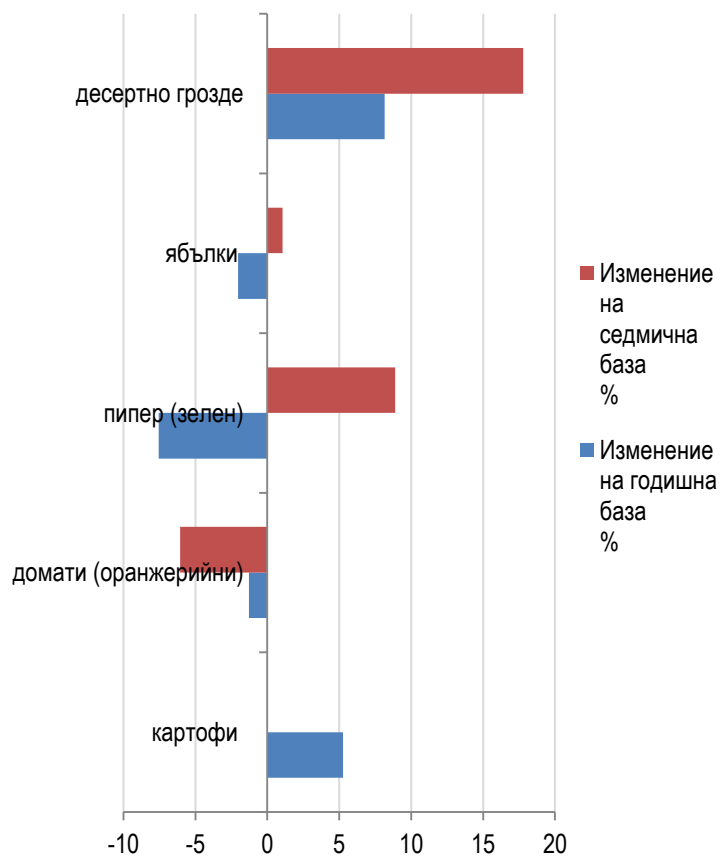
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 21.10.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

	23.10.2015	14.10.2016	21.10.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,57	0,60	0,60	5,3	0,0
домати (оранжерийни)	1,57	1,65	1,55	-1,3	-6,1
домати (полски)	*	1,30	*	-	-
пипер (зелен)	1,06	0,90	0,98	-7,5	8,9
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,98	0,95	0,96	-2,0	1,1
праскови	*	1,50	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,47	1,35	1,59	8,2	17,8

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 21.10.2016 г.**

Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	1240	100.00%	123	99
Бургас	340580	0	340580	100.00%	56432.2	166
Варна	404396	0	404396	100.00%	84256.1	208
Велико Търново	485556	0	484440	99.77%	132074.87	273
Видин	395520	0	394120	99.65%	88529	225
Враца	432065	1372	419579	97.42%	109213	260
Габрово	33280	151	31680	95.63%	5530	175
Добрич	810885	0	810885	100.00%	219309.5	270
Кърджали	2150	0	2150	100.00%	272.4	127
Кюстендил	9055	0	6505	71.84%	1163.9	179
Ловеч	133336	0	133336	100.00%	27176	204
Монтана	349255	0	349255	100.00%	79107	227
Пазарджик	58880	0	58880	100.00%	7964	135
Перник	50385	0	43910	87.15%	6234.9	142
Плевен	745708	0	745708	100.00%	212689.5	285
Пловдив	238937	1200	236237	99.37%	31857.45	135
Разград	247020	1727	245293	100.00%	60159	245
Русе	456149	275	455265	99.87%	110322.07	242
Силистра	368162	543.4	367618.6	100.00%	93369.29	254
Сливен	227100	100	227000	100.00%	34192	151
Смолян		0				
София-град	58139	0	40681	69.97%	7771.48	191
София	95140	0	62965	66.18%	10335	164
Стара Загора	420241	0	410116	97.59%	73267.26	179
Търговище	237865	0	224776	94.50%	47652.49	212
Хасково	343090	0	343090	100.00%	53730.05	157
Шумен	309718	263	309455	100.00%	66572	215
Ямбол	360743	2493.5	358249.4	100.00%	61334	171
ОБЩО	7614595	8125	7507410	98.70%	1680637.5	224

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0	4140	46.31%	1018.5	246
Бургас	15750	0	15430	97.97%	5731.2	371
Варна	158245	0	152353	96.28%	61686.7	405
Велико Търново	310617	0	285788	92.01%	163075	571
Видин	124485	0	95135	76.42%	44328	466
Враца	378066	0	346867	91.75%	163247	471
Габрово	81800	4185	3570	4.60%	1073	301
Добрич	961717	0	863617	89.80%	469499	544
Кърджали	1805	0	1555	86.15%	531	341
Кюстендил	3175	0	1970	62.05%	695.3	353
Ловеч	106153	0	92648	87.28%	39770	429
Монтана	161127	0	113677	70.55%	61980	545
Пазарджик	10790	0	7550	69.97%	5584	740
Перник	6507	0	1020	15.68%	328	322
Плевен	689894	0	651829	94.48%	402307	617
Пловдив	60240	0	58715	97.47%	36189.8	616
Разград	183360	59	183301	100.00%	71200.6	388
Русе	245408	0	217650	88.69%	134667.34	619
Силистра	269510	57.62	269452.38	100.00%	134381.51	499
Сливен	42300	0	38200	90.31%	31594	827
Смолян	735	0	385	52.38%	116.2	302
София-град	32261	0	310	0.96%	87.5	282
София	28726	0	6600	22.98%	2040	309
Стара Загора	49059	171.4	47190.6	96.53%	18699.44	396
Търговище	103441	0	69629	67.31%	28653.4	412
Хасково	14250	0	14250	100.00%	10432.5	732
Шумен	175758	1140	158638	90.85%	81006	511
Ямбол	8998	0	8998	100.00%	3195	355
ОБЩО	4233117	5613	3710468	87.77%	1973117	532

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	26250				
Бургас	742250	68850	105084	41933	116660
Варна	557818	463278	268977	50227	337838
Велико Търново	605167	290940	311700	265800	285180
Видин	251000				8000
Враца	629813	4200	4200	4200	284220
Габрово	41445				15800
Добрич	1127751	130000	269900	130000	1024554
Кърджали	2360				450
Кюстендил	16750	2100	2100	2100	9500
Ловеч	196000	1300	30000		
Монтана	329400	143000	286200	35000	32450
Пазарджик	14930				22000
Перник	124190	5200	5200		24620
Плевен	788094	529943	529943	529943	345360
Пловдив	340030	68700	68700	68700	55990
Разград	479434	307910	351510	22400	45720
Русе	549203	338562	481265	228821	161186
Силистра	555600	555600	555600	555600	468100
Сливен	467300	125000	212500	88000	132000
Смолян					
София-град	24740				15090
София	91800				
Стара Загора	482531	78152	66187		186574
Търговище	191980	117020	117020	90040	78660
Хасково	462520	147330	15230	6730	59270
Шумен	595200	304665	352720	154490	215000
Ямбол	426340				210920
ОБЩО	10 119 896	3 681 750	4 034 036	2 273 984	4 135 142

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	15120	400	900	600	2580
Бургас	253650	40990			185510
Варна	336283	29440			56896
Велико Търново	415855	42563	50	300	81208
Видин	165230	21320		800	22260
Враца	260431	12320		700	43150
Габрово	28425	5370		300	6400
Добрич	798274	23750		3020	147282
Кърджали					
Кюстендил	2210	540	1030	200	7350
Ловеч	124725	16705		280	37933
Монтана	205141	18790		1030	35120
Пазарджик	8900	1100		500	1430
Перник	44150	2780	100		14690
Плевен	455535	104070	600	300	128462
Пловдив	203836	17050	6670	11830	41240
Разград	297435	48930			106955
Русе	365847	36387		307	89964
Силистра	313600	41620		3250	83110
Сливен	270700	76500	500	5090	57200
Смолян					
София-град	7810	4550			9150
София	50280	3690	1100	1230	5820
Стара Загора	230487	30565	6400	3650	74573
Търговище	130570	10440		2100	48570
Хасково	93620	19650		5890	40370
Шумен	345883	73640		5070	69000
Ямбол	88866	11550			77974
ОБЩО	5 512 863	694 710	17 350	46 447	1 474 197